

TOETUSE KASUTAMISE LEPINGU NR 4-7/72 ERITINGIMUSED

Tallinn,

Eesti Vabariik, Justiitsministeeriumi kaudu, registrikood 70000898, asukoht Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn, keda esindab seaduse ja põhimääruse alusel asekancler kantsleri ülesannetes Marko Aavik (edaspidi nimetatud „Toetuse andja“)

ja

Tartu Ülikool, registrikood 74001073, asukoht Ülikooli 18, Tartu, 50090, keda esindab rektori 17. detsembri 2015. a käskkirja nr 68 „Rektoraadi tegevuse alused ja kord“ alusel teadusprorektor Kristjan Vassil (edaspidi nimetatud „Toetuse saaja“),
edaspidi koos nimetatud „Pooled“ ja eraldi „Pool“,

LÄHTUDES Toetuse andja ja Toetuse saaja ühisest huvist koolituste kaudu suurendada seksuaal- ja lähisuhtevägivalla ohvreid (sh lapsi) toetavat käsitlust meditsiinisüsteemis ja süüteo menetluses ning Toetuse saaja poolt 26.04.2018. a esitatud taotlusest

sõlmisid käesoleva toetuse kasutamise lepingu (edaspidi „Leping“) alljärgnevas:

1. Lepingu objekt

- 1.1. Lepingu objektis on Toetuse andja poolt Toetuse saajale makstav riigieelarveline toetus summas **17 800** (seitseteist tuhat kaheksasada) eurot (edaspidi „Toetus“).
- 1.2. Toetuse saaja kasutab Toetust teemakohaste tasuta koolituste läbiviimiseks. Toetuse kasutamise täpsem kirjeldus on Lepingu lisas 1.
- 1.3. Toetuse kasutamise lõpptähtpäev on **31.12.2018**.

2. Toetuse väljamaksmise aeg

- 2.1. Toetuse väljamakse aluseks on leping.
- 2.2. Toetuse andja kannab Toetuse ühekordse maksena Toetuse saaja arveldusarvele 10 (kümne) tööpäeva jooksul alates Toetuse andja poolt Lepingu jõustumisest teada saamisest.

3. Aruannete esitamine

- 3.1. Toetuse kasutamise aruandeperioodid on järgmine: 1.08.2018 – 31.12.2018.
- 3.2. Toetuse saaja esitab Toetuse kasutamise aruande 10 (kümne) tööpäeva jooksul peale aruandeperioodi lõppemist.
- 3.3. Toetuse kasutamise aruanne esitatakse Lepingu lisas 2 toodud vormil.
- 3.4. Toetuse kasutamise aruanne esitatakse Toetuse kasutamise perioodi kohta ning see koosneb tegevusaruandest ja eelarve täitmise aruandest, mis peavad olema Toetuse saaja volitatud esindaja poolt allkirjastatud. Tegevusaruandes tuleb kirjeldada, milliseid tegevusi ja millal on tehtud ning millised on olnud tulemused. Eelarve täitmise aruanne tuleb esitada raamatupidamises kasutatavate kulgruppide detailsuses.

4. Erisätted

- 4.1. Toetuse saaja kinnitab, et Toetust kasutatakse mittemajanduslikuks tegevuseks riigiabi mõiste tähenduses. Toetuse saaja on teadlik, et eeltoodud nõude mittetäitmisel võib olla tegemist riigiabiga EL-i toimimise asutamislepingu artikli 107 lg 1 mõttes ning ebaseaduslik riigiabi tuleb riigiabi saajal tagastada.
- 4.2. Toetuse saaja nimetab Justiitsministeeriumi Lepingu objektis kirjeldatud tegevuse toetajana vastavates trükistes, reklaamides (pressiteated, raamatud, trüki-, tele- ja raadioreklaam jne) ja avalikel esinemistel, kasutades võimalusel Justiitsministeeriumi logo vastavalt valitsusasutuste ühise visuaalse identiteedi stiiljuhistele.
- 4.3. Toetuse saaja on kohustatud lõpetama Toetuse andja soovil Justiitsministeeriumi sümboolika edasise kasutamise.

5. Volitatud esindajad

- 5.1. Toetuse andja esindajaks Lepingu täitmisega seotud küsimustes on: justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika osakonna analüüsitalituse nõunik Anu Leps, tel. +3726208117, e-post anu.leps@just.ee või teda asendav isik.
- 5.2. Toetuse saaja esindajaks Lepingu täitmisega seotud küsimustes on: projektijuht Kai Part, tel. +37256680778, e-post kai.part@ut.ee.

6. Lepingu lisad

Lepingule on allkirjastamise hetkel lisatud alljärgnevad lisad:

- 6.1. Lisa 1 – Projekti kirjeldus;
- 6.2. Lisa 2 – Toetuse kasutamise aruande vorm;

7. Muud sätted

- 7.1. Lepingu osaks on lisaks käesolevatele eritingimustele ja nende lisadele Toetuse kasutamise lepingute üldtingimused. Toetuse saaja kinnitab, et on üldtingimustega tutvunud paberkandjal või elektroonselt Justiitsministeeriumi kodulehel aadressil http://www.just.ee/sites/www.just.ee/files/toetuse_kasutamise_lepingute_uldtingimuste_kinnitamine_02.01.2017.pdf. Pooled kinnitavad, et kõik üldtingimused on nende poolt eraldi läbi räägitud, need on mõistlikud ega saa seetõttu olla tühised.
- 7.2. Kui konkreetsest sättest ei tulene teisiti, tähendab mõiste „Leping” Lepingu eritingimusi ja üldtingimusi koos kõikide lisadega. Lepingu dokumentide prioriteetsus on järgmine: eritingimused (I), Lepingu lisad (II) ja üldtingimused (III). Vastuolude korral Lepingu dokumentide vahel prevaleerib prioriteetsem dokument.
- 7.3. Leping allkirjastatakse digitaalselt.

Toetuse andja

/allkirjastatud digitaalselt/

Marko Aavik
Asekantsler kantseri ülesannetes

Tel: 6 208 100
Faks: 6 208 109
E-post: info@just.ee

Toetuse saaja

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristjan Vassil
Teadusprorektor

Tel: 737 6200
Faks: 737 5440
E-post: info@ut.ee
Arveldusarve nr: EE281010102000234007

LISA 1 Projekti kirjeldus

PROJEKTI „SEKSUAAL- JA LÄHISUHTEVÄGIVALLA OHVRITE TOETAMISE KOOLITUSED MULTIMEESKONDADELE“ KIRJELDUS

1. TAOTLEJA ANDMED

- 1) Tartu Ülikool, avalik-õiguslik juriidiline isik
- 2) registrikood 74001073
- 3) postiaadress Tartu Ülikool, Ülikooli 18, 50090 Tartu
- 4) Pank: SEB Pank AS, Tornimäe 2, 15010 Tallinn; arvelduskonto (IBAN):E281010102000234007, SWIFT/BIC: EEUHEE2X
- Käibemaksukohustuslase nr (VAT number): EE100030417
- 5) E-post: info@ut.ee; telefon: +372 7375100

2. PROJEKTIJUHI ANDMED

- 1) Kai Part
- 2) 46907162718
- 3) +372 56680778, kai.part@ut.ee

3. PROJEKTI KIRJELDUS

1) projekti nimetus;

Seksuaal- ja lähisuhtevägivalla ohvrite toetamise koolitused multimeeskondadele

2) projekti elluviimise koht;

Üle Eesti

3) projekti partnerid (nimetus, registrikood, postiaadress, esindaja nimi koos e-posti ja telefoniga);

- 1) Politsei- ja Piirivalveamet, registrikood: 70008747
e-post: ppa@politsei.ee, esindaja Kristi Mäe (kristi.mae@politsei.ee, telefon 53405033
- 2) MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskus, registrikood: 80169368, Veski 69, 50409 Tartu.
Esindaja Pille Tsopp-Pagan, juhatuse liige, pille.tsopp-pagan@naistetugi.ee, 5074194

4) projekti eesmärk – määratleda lühidalt ja konkreetsetl projekti üldine eesmärk. Projekti eesmärk peab olema saavutatav projektis kavandatud tegevuste kaudu. Kui projekti üldise eesmärgi saavutamiseks on seatud alaeesmärgid, siis anda ülevaade ka nendest (*kuni 1000 tähemärki*);

Projekti eesmärgiks on koolituste kaudu suurendada seksuaal- ja lähisuhtevägivalla ohvreid (sh lapsi) toetavat käsitlemist meditsiinisüsteemis ja süüteomenetluses ning seeläbi ennetada vägivallast tingitud vaimse, füüsilise ja sotsiaalse tervisega seotud kahjusid.

Alaeesmärgid:

- 1) Kahe seksuaal- ja lähisuhtevägivalla ohvrite toetamise koolituse kaudu, suurendada multimeeskondade võimekust ohvrikeskseks abiks ja menetluseks.
- 2) Ühe laste seksuaalvägivalla koolituse kaudu suurendada eeskätt meedikute, kuid ka multimeeskondade võimekust laste vigastuste hindamiseks ja seksuaalvägivalla kahtlusega lapse standardiseeritud käsitlemiseks.
- 3) Ühe koolituse kaudu suurendada sihtrühma teadlikkust seksuaalvägivallaohvri juriidilistest vajadustest vahetult pärast ohvrikslangemist ja süüteomenetluse ajal.
- 4) Nimetatud koolitusi pakutakse spetsialistidele üle Eesti ja nende kaudu suureneb osalejate koostöö seksuaal- ja lähisuhtevägivallaohvrite abistamisel.

5) projekti taust – kirjeldada, kuidas aitavad valitud tegevused projekti eesmärke saavutada (*kuni 3000 tähemärki*);

Vastavalt Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalda ja perevägivalda ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsiooni)¹ nõuetele ja Vägivalla Ennetamise Strateegia (2015-2020)² eesmärkidele on vajalik kergesti kättesaadavate abiteenuste olemasolu seksuaal- ja lähisuhtevägivalda ohvritele, vägivallaohvrite vajadustest lähtuva kaitse ja toe tagamine ja vägivallajuhtumite ohvrisõbralikum menetlemine.

Naistevastase vägivalla ohvritele pakutakse teenust naiste tugikeskustes. Lähisuhtevägivalda puhul esineb sageli kõiki nelja liiki vägivaldat: vaimset, füüsilist, seksuaalset ja majanduslikku, mistõttu on ka ohvrite abistamisel palju sarnast. Alates 2017 on sotsiaalkindlustusamet uue töösuunana arendanud ja koordineerinud seksuaalvägivalda kriisiabi keskusi neljas Eesti piirkonnas. Keskustes pakutakse esmast standardiseeritud³ abi seksuaalvägivalda ohvritele - psühholoogiliselt tundlik ja toetav suhtumine, kohtumeditiiniliste tõendite kogumine, raseduse ja suguhaiguste testimine, HIV ennetav ravi, toetus politseisse pöördumiseks ja aktiivne suunamine järelravisse. Mõlemat liiki abi ennetab lühi- ja pikaajalisi tervisekahjusid ja soodustab ohvri pöördumist politseisse. Ohvrikeskne käsitlus eeldab nii esmasel abistamisel kui süüteo menetluses ohvri käitumise ja valikute põhjuste mõistmist, ohvrit toetavat suhtumist ja ohvrite kiire ja mitmekülgse abi pakkumist, et vältida taasohvristamist ja diskrimineerimist. Kuna nii seksuaal- kui lähisuhtevägivalda ohvrite tundliku käsitlemise aspektid on sarnased, lepiti projekti ette valmistades kokku, et tehakse koostööd Tartu Naiste Tugi- ja Teabekeskusega.

Seksuaalvägivalda kahtlusega laste vigastuste hindamise ja standardiseeritud käsitluse kohta ei ole enamik lastega kokku puutuvaid meedikuid (ega ka seotud multimeeskondi) diplomielset- ja täiendkoolitust saanud. Praeguseks on sellealaseid koolitusi läbi viidud vaid kahel korral Tartu Ülikooli poolt. Neil koolitustel tugineb WHO 2017 juhisele⁴ ja tõendus põhisele vigastuste hindamise allikatele⁵. Olukorras, kus Lastemaja on loodud Tallinnas, kuid 24h standardiseeritud meditsiiniabiks seksuaalvägivalda kahtlusega lastele (esimesed 7 ööpäeva jooksul) tuleb pöörduda haiglasse, on vajalik suurendada medikute teadmisi ja oskusi antud valdkonnas.

Ilmnunud on seksuaalvägivalda ohvrite vajadus tundliku juriidilise toe järele – nii vahetult pärast ohvriks langemist kui kogu süüteo menetluse ajal. 2016-2017 oli Tallinnas ja Tartus 80 esmast pöördumist seksuaalvägivalda kriisiabi keskusesse, enamikul juhtudest menetlus lõpetati kas tõendite puudumise tõttu või kannatanu ebajärjepidevate ütluste, ütlustest loobumise vms tõttu. Paljudel SV üleelanutest puuduvad teadmised enda õigustest ning neil on hirm kohtumenetluse ees. Praegu peavad ohvrid vastavat teenust otsima (nt riigi õigusabi), kuid eesmärk on jõuda mobiilse nõustamiseni eriettevalmistusega juriidilise nõustaja poolt nii, et ohver juhatataks kiiresti ja aktiivselt õigete teenusteni.

6) sihtrühm – isikud, kellele projekti tegevused on suunatud ja kelle käitumist soovitakse projektiga mõjutada. Määratleda tuleb sihtrühma minimaalne suurus, kelle osas projekt läbi viiakse. Kirjeldada tuleb sihtgrupi potentsiaalset suurust, olukorda ning vajadusi projekti tööpiirkonnas (*kuni 3000 tähemärki*);

Koolituste sihtrühmana näeme spetsialiste, kel varasem põhjalikum teadmine valdkonnast on puudu. Eelistusena näeme koolituse kohtadele kandideerimisel seda, et kaasatud on uued töötajad ja kõige esmasemad reageerijad (nt patrullpolitseinikud).

Kahe seksuaal- ja lähisuhtevägivalda ohvrite toetamise koolituse sihtrühmaks on seksuaal- ja lähisuhtevägivalda ohvritega kokku puutuvad multimeeskonnad: meedikud, politsei, prokuratuur, naiste tugikeskused, vabatahtlikud. Kuigi koolitusi seksuaal- ja lähisuhtevägivalda ohvrite tundlikust kohtlemisest on mitmel viimasel aastal läbi viidud, on siiski hulk sihtrühma esindajaid, kes ei ole

¹ <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680462531>

² https://www.valitsus.ee/sites/default/files/content-editors/arengukavad/vagivalda_ennetamise_strateegia_2015-2020_kodulehele.pdf

³ Laanpere M, Part K. Seksuaalvägivalda ohvrite abistamise juhend meedikutele (kinnitatud Eesti Naistearstide Seltsi ja Eesti Kohtuarstide Seltsi poolt). Tartu 2016. http://www.ens.ee/Ravijuhendid/sv_ohvrite_abistamise_juhend_eeesti_demo.pdf

⁴ WHO. Responding to children and adolescents who have been sexually abused. 2017 <http://www.who.int/reproductivehealth/publications/violence/clinical-response-csa/en/>

⁵ Adams JA et al. Medical care for children who may have been sexually abused: an update for 2016. *Pediatr Adolesc Gynecol* 29 (2016) 81-87

vastavat ettevalmistust saanud. Suurim on vastavate koolituste vajadus Tallinnas ja Tartus⁶. Kahe koolitusega hõlmatakse 50 sihtrühma esindajat.

Seksuaalvägivalla kahtlusega laste vigastuste hindamise ja standardiseeritud käsitluse koolituse sihtrühmaks on eelkõige meedikud, kuid ka multimeeskondade esindajad (kohtumeedikud, Lastemaja töötajad, laste seksuaalkuritegusid menetlevad PPA ja prokuratuuri töötajad, laste vaimse tervise spetsialistid, lastekaitsetöötajad) üle Eesti. Praeguseks on sellealased koolitused Tartu Ülikooli poolt läbi viidud k.a. märtsis (Tartu) ja mais (Tallinn). On vajalik, et antud koolitusel saaksid osaleda sh. ka Ida-Virumaa ja Pärnu spetsialistid. Ühe koolitusega hõlmatakse 25 sihtrühma esindajat.

Seksuaalvägivallaohvritele juriidilise toe kujundamise koolituste sihtrühmaks on advokaadid, juristid, vabatahtlikud ja seksuaalvägivalla kriisiabikeskuste töötajad. Planeeritav koolitus pakub valitud sihtrühmale vastavat ettevalmistust ja võimaldab välja selekteerida huvitatud koostööpartnereid. Ühe koolitusega hõlmatakse 25 sihtrühma esindajat.

Kokku hõlmatakse koolitustega 100 sihtrühmade esindajat.

7) projekti tegevused – kirjeldada projekti peamisi tegevusi ning seejuures kasutatavaid meetodeid. Kirjeldus peab andma projekti hindajale ülevaate nendest tegevustest, millega püütakse määratletud probleeme lahendada ja eesmärged saavutada (*kuni 4000 tähemärki*);

Kahel 8-tunnisel seksuaal- ja lähisuhtevägivalla ohvrite toetamise koolitusel multimeeskondadele Tallinnas 27.09.2018 ja Tartus 17.09.2018 (projekti teostamise ajakavas märgitud kui Koolitus 1) käsitletakse järgmisi teemasid: vägivallaohvrite abistamise üldised põhimõtteid (individuaalsete vajaduste hindamine abistamise ja süüteo menetluse protsessis); tugiisikute ja spetsialistide süsteemi roll ohvrite motiveerimisel teenuseid kasutama ja toetamiseks kriminaalmenetluse süsteemi raames; vägivallaohvrite erilise haavatavusega arvestamine, ohvrisõbraliku menetluse põhimõtted – piisava info andmine menetluse kohta, menetlejate toetav ja mitte-taasohvristav suhtumine kannatanusse, korduvate ütluste andmise vältimine, võrdne kohtlemine, süüdistatavaga kokkupuutumise vältimine), seksuaal- ja lähisuhtevägivalla põhjused ja levimus; naistevastase vägivalla olemus; müüdid seis lähisuhte- ja seksuaalvägivallaga, mille kohaselt võidakse näha vägivallas süüdlastena eelkõige ohvreid; vägivallaohvri traumareaktsioonid – nende märkamine ja arvestamine abi andmise ja süüteo menetluse protsessis; vägivallaohvri taasohvristamise ja diskrimineerimise võimalused ja ennetus; seksuaalvägivalla kriisiabikeskustes pakutav abi ja korraldus. PPAga koostöös töötatakse välja infovoldik kannatanule, millega menetlejad väljendavad toetavat ja ohvriekskset suhtumist, ning tutvustatakse seda koolitustel. Koolitused valmistavad ette ja viivad läbi kaks sotsiaalkindlustusameti seksuaalvägivalla eksperti, kaks Tartu Naiste Tugi- ja Teabekeskuse psühholoogi/psühhoterapeuti ja üks PPA töötaja Lõuna prefektuurist. Koolituste toimumiskohaks on planeeritud Tallinn ja Tartu, koolitused toimuvad PPA ruumides. Lektorid kasutavad isiklikku esitlusarvutit. Koolitused on osalejatele tasuta, pakutakse kaks tasuta kohvipausi koos kerge einega. Osalejad saavad seksuaalvägivallaohvri käsitluse juhendi meedikutele⁷ ja elektroonselt loengute jaotmaterjali.

Ühel 8-tunnisel täiendkoolitusel Tallinnas 13.09.2018 sihtrühmale, kes võivad puutuda kokku seksuaalvägivallaga kogunud lapsega (Koolitus 2) – eeskätt meedikud, kuid ka siduserialade töötajad - antakse ülevaade laste ja noorte suguelundite läbivaatuse tehnikatest ja olulistest psühholoogilistest aspektidest; normileiust, haiguslikest seisunditest ja vigastuste puhusest leiust laste genitaalidel; seksuaalvägivalla kahtlusega lapse standardiseeritud tervikkäsitlusest meditsiinisüsteemis (korduvate läbivaatuste vältimine, standardiseeritud abi elemendid, koostöö siduserialadega). Koolituse valmistavad ette ja viivad läbi neli Tartu Ülikooli lektorit. Koolituse toimumiskohaks on planeeritud Tallinn, koolitused toimuvad PPA ruumides. Lektorid kasutavad isiklikku esitlusarvutit. Koolitused on osalejatele tasuta, pakutakse kaks tasuta kohvipausi koos kerge einega. Osalejad saavad elektroonselt jaotmaterjali.

Ühel 8-tunnisel täiendkoolitusel Tallinnas 22.11.2018 (Koolitus 3) käsitletakse seksuaalvägivalla ohvrite vajaliku tundliku juriidilise toe küsimusi: seksuaalvägivallaohvritel esinevad traumareaktsioonid ja nende mõju abi otsimisele, ütluste andmisele, menetluses osalemisele; olemasolev õigusabi vägivallaohvritele; aktiivne, mobiilne ja sõltumatu juriidiline tugi vägivallaohvritele ja selle eelised; miks on vägivallaohvril vajalik tugi kokkupuutes politsei, uurijate

⁶ 2017-2018 viidi läbi kolm koolitust „Seksuaalvägivallaohvrite abistamine meditsiinisüsteemis“ SoM Hasartmängumaksudkogu rahastamisega. Suurim nõudlus antud koolituste järele oli Tallinnas ja Tartus (allikas: projekti koostajad).

⁷ https://www.ens.ee/Ravijuhendid/sv_ohvrite_abistamise_juhend_eesti_demo.pdf

ja prokuröridega; õiguskeele vahendamine ohvri; tegutsemine ohvri õiguste kaitsel; juriidilise nõustaja võimalik liitumine seksuaalvägivalla kriisiabikeskuste meeskonnaga. Koolituse valmistavad ette kaks juristi, kes omavad sellealast ettevalmistust ja töötavad naiste tugikeskuste juures, koostöös sotsiaalkindlustusameti ja justiitsministeeriumi ekspertidega. Koolituse ettevalmistusetapp on pikem ja enam süvenemist nõudvam kui teiste koolituste puhul antud projektis. Koolitus võimaldab välja selekteerida ja ette valmistada osalejad, kelle kaasamine võimaldaks seksuaalvägivallaohvritele vajalikku juriidilist toetust ja abi igas menetluse etapis. Koolituse toimumiskohaks on planeeritud Tallinn, koolitused toimuvad Justiitsministeeriumi ruumides. Lektorid kasutavad isiklikku esitlusarvutit. Koolitused on osalejatele tasuta, pakutakse kaks tasuta kohvipausi ja kerge eine. Osalejad saavad elektroonse jaotmaterjali.

Koolitustel 1 ja 2 jagatakse osalejatele infot olemasolevate õigusteenuste kohta → osalevad multimeeskondade spetsialistid oskavad seda teavet edastada kannatanutele. Koolitus 3 loob eeldused selleks, et teatud osast osalejatest kujunevad edaspidi seksuaalvägivallaohvrite juriidilised toetajad, kes viivad teabe kannatanuteni. PPAga koos välja töötatav infoleht sisaldab teavet olemasoleva õigusabi kohta.

8) projekti teostamise ajakava – kui projekt viiakse ellu etappidena, märkida etapid eraldi (*kuni 3000 tähemärki*);

Projekti kavandatud tegevused ajalisel järjestuses						
Tegevus	juuli	august	september	oktoober	november	detsember
Koolitus 1 ettevalmistus	X	x	x			
Koolitus 1 toimumised			x			
Koolitus 2 ettevalmistus	X	x	x			
Koolitus 2 toimumine			x			
Koolitus 3 ettevalmistus	x	x	x	x	X	
Koolitus 3 toimumine					X	
Projekti juhtimine	x	x	x	x	X	x
Juhise juurdetrükk		x	x			

9) projektimeeskonna kogemused – tutvustada projektijuhi varasemaid kogemusi projektide juhtimisel ja meeskonna liikmete kogemusi ja pädevust valdkonnas tegutsemisel (*kuni 2000 tähemärki*);

Koolitused viivad läbi:

Made Laanpere, MD, PhD (lektor Tartu Ülikoolis, arst-õppejõud Tartu Ülikooli Kliinikumi naistekliinikus; seksuaalvägivalla ekspert Sotsiaalkindlustusametis);

Kai Part, MD, PhD (lektor Tartu Ülikoolis, arst-õppejõud Tartu Ülikooli Kliinikumi naistekliinikus; seksuaalvägivalla ekspert Sotsiaalkindlustusametis);

Kait Sinisalu, kliiniline psühhoterapeut (MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskus juhtiv psühhoterapeut, gestaltterapeut; lähisuhtevägivalla ekspert ja lektor)

Mariana Saksniit, kliiniline lapsepsühholoog (MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskus lapsepsühholoog, kohtuekspertiisi ekspert; lähisuhtevägivalla ekspert ja lektor)

Helmer Hallik, PPA Lõuna prefektuuri Kagu politseijaoskonna juht, sel aastal kaitseb temaatilise magistratöö Tartu Ülikooli sotsiaalteaduskonna ühiskonnateaduste instituudis.

Merle Albrant, jurist Eesti Naiste Varjupaikade Liidus, soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise ekspert Eesti Inimõiguste Keskuses.

Kõik lektorid omavad pikaajalist lektoritöö kogemust, sh seksuaal- ja lähisuhtevägivalla teemal, töötades antud temaatikaga mitmeid aastaid eri sihtrühmadega (meedikud, politsei, prokuratuur, kohtunikud, sotsiaaltöötajad, naiste varjupaigad). Kai Part ja Made Laanpere õpetavad seksuaalvägivalla teemat arstiteaduskonna põhiõppes Tartu Ülikoolis ja üleülikoolilisel valikursusel „Sooline vägivald„ Tartu Ülikoolis. Made Laanpere doktoritöö ja hetkel juhendatav doktoritöö temaatika on seotud nii lähisuhtevägivalla kui seksuaalvägivallaga. Nimetatud lektoritele lisaks ka Kait Sinisalu ja Mariana Saksniit õpetavad seksuaal- ja lähisuhte temaatikat perearsti residentidele Tartu Ülikoolis. Merle Albrant on õpetanud Tartu Ülikoolis kursust „Tsiiviilmenetluse spetsiifika soolise vägivalla juhtumite puhul“. Samuti on Merle Albrant koolitanud erinevaid spetsialiste (politsei, meedikuid, kohalike omavalitsuste spetsialistid, prokurörid jne) üle Eesti naistevastase vägivalla teemadel alates 2011. aastast.

Projektijuhi ülesandeid täidab Kai Part, kes omab varasemat (projekti)juhtimiskogemust – on 20 aasta jooksul juhtinud üle kümne projekti, mida on rahastanud Avatud Eesti Fond, SoM ja HTM Hasartmängumaksunõukogu, Haridus- ja Teadusministeerium.

10) projektpartnerite rollijaotus projektis – kirjeldada partnerite vastutust ja tegevusi projekti raames ning partnerite kaasatust projekti juhtimisse (*kuni 2000 tähemärki*);

Projekti taotlejaks on Tartu Ülikool.

Projektipartner Tartu Naiste Tugi- ja Teabekeskus (kontaktisik Pille Tsopp-Pagan) on kaasatud projektitaotluse kirjutamisel, tegevuste planeerimisel, ajakava planeerimisel ja tegevuste sisulisel ettevalmistamisel ning läbiviimisel. Partner panustab lektorite (Kait Sinisalu, Mariana Saksniit, Merle Albrant) ja asutuse juhi (Pille Tsopp-Pagan) osalusega.

Projektipartner Politsei- ja Piirivalveamet (kontaktisik Kristi Mäe) on kaasatud projektitaotluse kirjutamisel, tegevuste planeerimisel, ajakava planeerimisel ja tegevuste sisulisel ettevalmistamisel ning läbiviimisel. Partner tagab tasuta koolitusruumid. Partner panustab Põhja prefektuuri teabebüroost Ege Ülendi osalusega tegevuste planeerimisel ja infovoldiku koostamisel; Kagu politseijaoskonnast Helmer Halliku osalusega kahe koolituse ettevalmistamisel ja läbiviimisel lektorina.

Kõik partnerid on kaasatud projekti juhtimisse ja vastavasse infovahetusse.

11) projekti tulemuste mõõtmine – määratleda oodatav ja mõõdetav tulemus, analüüsida nii sihtrühma käitumisele avaldatavat mõju kui ka planeeritud tegevuste realiseerumist/mitterealiseerumist, sh tuua välja sihtgruppi iseloomustavad näitajad, mida plaanitakse hinnata enne ja pärast projekti tegevusi (*kuni 4000 tähemärki*);

Oodatav tulemus	Mõõdetav tulemus	Mõõtmismeetod
Neli 8-tunnist koolitust on ette valmistatud ja sihtrühm on koolitusele hõlmatud	Koolituseks vajalikud materjalid on valminud: koolituskava, näit- ja jaotmaterjal (jah/ei).	Koolitusmaterjalide kaust Registreerunute nimekirjad
Neli 8-tunnist koolitust on läbi viidud	Koolitusel osalejate arv: 4x25 spetsialisti Osalejate rahulolu (80% hindab 5-palli skaalal vähemalt hindega 4).	Osalejate nimekiri Osalejate tagasisidelehed (hinnang teadmiste ja oskustele enne ja pärast koolitust)
Spetsialistid, kes tunnevad huvi seksuaalvägivalla ohvrite juriidilise toetamise vastu, on välja selekteeritud	Spetsialistide arv	Spetsialistide nimekiri ja kontaktid

12) projekti jätkusuutlikkus - kirjeldada projekti jätkusuutlikkust ja kasutatavust projekti lõppedes (*kuni 3000 tähemärki*).

Koolitused 1 ja 2 ei ole ilma täiendavate vahenditeta jätkusuutlikult tulevikus pakutavad. Seetõttu tuleb ka edaspidi jätkata võimaluste otsimist nende koolituste järjepidevaks pakkumiseks vägivallaohvrite multimeeskondadele. Aastas võiks toimuda orienteeruvalt kaks seksuaal- ja lähisuhtevägivalla koolitust (Koolitus1) ja üks laste seksuaalvägivalla koolitust (Koolitus 2). Väljatöötatud koolitused on kasutatavad projekti lõppedes ka edaspidi.

Seksuaalvägivallaohvrite juriidilise toetamise koolituselt (Koolitus 3) loodame leida spetsialiste, kes on huvitatud seksuaalvägivallaohvrite nõustamisest ning liitumisest seksuaalvägivalla kriisiabi keskuste meeskondadega. Rahaliste vahendite olemasolul on võimalik neid spetsialiste hakata rakendama kujundatavas teenuses seksuaalvägivallaohvritele. See koolitus töötatakse välja esmakordselt ja on kasutatav projekti lõppedes ka edaspidi.

4. PROJEKTI EELARVE*, **

Projekti üldmaksumus						19600
Justiitsministeeriumi toetus (JuM)						17800
Omafinantseering (OF)						1800
Kaasfinantseering (KF)	Tasuta ruumid PPA					0
Toetuse arvelt tehtavate kulude prognoos III kvartalis						8900
Toetuse arvelt tehtavate kulude prognoos IV kvartalis						8900
Projekti eelarve kuluartiklite kaupa	Kokku	JuM	OF	KF	Selgitused	
1. Palgafond kokku						
1.1. Projektijuht 6 kuud x 235 eurot (koos kõigi maksudega)	1400	1100	300	0		
1.2. Lektoritasud						
Koolitused 1: 5 lektorit x 2 koolitust (Tallinn ja Tartu) x 600 eurot koos kõigi maksudega	6000	6000	0	0		
Koolitus 2: 4 lektorit x 1 koolitus (Tallinn) x 600 eurot koos kõigi maksudega	2400	2400	0	0		
Koolitus 3: 1 koolitus x 5 lektorit x 600 eurot koos kõigi maksudega	3000	3000	0	0		
Koolituse 3 väljatöötamine: 5 lektorit x töökoosolekud ja iseseisev töö 25 eurot (koos kõigi maksudega) tunnis x 12 tundi	1500	0	1500	0		
2. Programmi läbiviimisega seotud tegevuskulud						
2.1. Transport						
Lektorite transport koolitusele 2: 4 lektorit x 1 koolitus x 25 eurot	100	100	0	0		
Lektorite transport koolitusele 1" 5 lektorit x 1 koolitus x 25 eurot	125	125	0	0		
Lektorite transport koolitusele 3: 5 lektorit x 1 koolitus x 25 eurot	125	125	0	0		
2.2. Ruumide rent						
Ruumid koolitusel 2 Jõhvis	0	0	0	tasuta	PPA	
Ruumid koolitusel 1 Tartus	0	0	0	tasuta	PPA	
Ruumid koolitusel 1 Tallinnas	0	0	0	tasuta	PPA	
Ruumid koolitusel 3 Tallinnas	0	0	0	tasuta	PPA	
2.5. Trükised: "Seksuaalvägivalla ohvri juhis meedikutele" juurdetrükk	1230	1230	0	0		
2.6. Koolituskulud : kohvipausid						

Koolitus 2 kaks kohvipausi: 1 koolitus x 25 osalejat x 9 eurot	225	225	0	0	
Koolitus 1 kaks kohvipausi: 2 koolitust x 25 osalejat x 9 eurot	450	450	0	0	
Koolitus 3 kaks kohvipausi ja kerge eine 1 koolitus x 25 osalejat x 15 eurot	375	375	0	0	
3. Administratiivkulud (üldkulud)					
3.3. Transport					
3.4. Tartu Ülikooli kaudsed kulud 15%	2670	2670	0	0	
Kõik kokku	19600	17800	1800		

* Jätta alles ainult read konkreetse projektiga seotud tegevuskulude kohta.

** Projekti eelarve tuleb kajastada tekkepõhiselt (st millal tegevused tegelikult toimuvad, mitte millal nende eest arveldatakse).

5. ÜLEVAADE SENISEST TEGEVUSEST

Kirjeldada taotleja ja projektpartnerite varasemat tegevust kannatanutega ja kannatanute vajadustest lähtuva erikohtlemise teemal koolituste korraldamisega seoses (*kuni 3500 tähemärki*).

Tartu Ülikooli töötajad Kai Part (KP) ja Made Laanpere (ML) on varasemalt algatanud ja taotlenud Eesti MTÜ Seksuaaltervise Liidu Norra finantsmehhanismide projekti *“Seksuaalvägivalla ohvrite abistamiseks laiapärgalise koostöövõrgustiku loomine ja võimestamine”* (27.05.2014–30.04.2016), mille käigus loodi standardiseeritud abi juhise meedikutele⁸ ning loodi eeltingimused standardiseeritud seksuaalvägivalla kriisiabi keskuste loomiseks (läbirääkimised tervishoiuasutustega, esmased koolitused) neljas Eesti regioonis (Põhja-, Lõuna, Ida- ja Lääne-Eesti). 2017-2018 on toimunud KP ja ML juhendamisel standardiseeritud teenuse (esmane abi ja järelravi) arendamine Sotsiaalkindlustusameti koordineerimisel: loodi seksuaalvägivalla kriisiabi keskused Lääne-Tallinna Keskhaiglas, Tartu Ülikooli Kliinikum, Ida-Viru Keskhaiglas ja Pärnu Haigla. Seoses teenuse arendamisega on KP ja ML pidanud vajalikuks multimeeskondade temaatilisi koolitusi ja on taotlenud vahendeid SoM Hasartmängumaksu Nõukogust koolituste läbiviimiseks 2017 Ida-Virumaal, Pärnus, Tallinnas ja Tartus eri sihtrühmadele. KP ja ML on algatanud 2018 Tartu Ülikoolis koolituse „Seksuaalvägivaldaga lapse genitaalide hindamine ja käsitlus meditsiinisüsteemis“. KP ja ML peavad temaatilisi kursusi Tartu Ülikoolis. KP ja ML on välja töötatud standardiseeritud abi juhendi: „Seksuaalvägivalla ohvri käsitlus meditsiinisüsteemis“, kättesaadav: <https://www.ens.ee/ravijuhendid>.

Projektpartner Tartu Naiste Tugi- ja Teabekeskus – esimese Eestis asutatud naiste varjupaigana on NTKK 15 aasta jooksul olnud paljude töömeetodite maaletooja, arendades sellega vägivallaohvrite aitamist neile vähim stressi sisaldaval viisil. Projekti tegevus on lähtunud organisatsiooni ja abivajajate arengu vajadusest ning hõlmanud ka seksuaalvägivalla ohvrite jaoks loodavat tugiisikute koolitamist. Projekti raames juurutati koostöös PPA Tartu büroo uurijatega tugiisikute uurimisprotsessis osalemine koos abivajajatega. Sellest on abi mõlemal osapoolel. Samuti koostati ja jagati esmateabe voldikuid seksuaalvägivalla kohta eesti ja vene keeles. Ekspertid Kait Sinisalu ja Mariana Saksniit on alates 2016.aastast pidanud naistevastase vägivalla teemat tutvustavaid loenguid vägivallaohvritega kokku puutuvatele spetsialistidele - PPA, prokuratuuri liikmetele, Lõuna-Eesti kiirabitöötajatele ning muudele organisatsioonidele vastavalt nende kutsetele või vajadustele.

Projektpartner PPA – on olnud algusest peale kirjeldatud antud tegevuste koostööpartneriks.

/allkirjastatud digitaalselt/

/allkirjastatud digitaalselt/

Marko Aavik
Asekantsler kantseri ülesannetes

Kristjan Vassil
Teadusprorektor

⁸ Laanpere M, Part K. Seksuaalvägivalla ohvrite abistamise juhend meedikutele (kinnitatud Eesti Naistearstide Seltsi ja Eesti Kohtuarstide Seltsi poolt). Tartu 2016. http://www.ens.ee/Ravijuhendid/sv_ohvrite_abistamise_juhend_eeesti_demo.pdf

